

**R. P. Martini De Esparza Artieda, Navarri, Theologi Societ.
Iesv, Cvrsvs Theologicvs**

in decem Libros, & duos Tomos distributus, Ivxta Methodvm, Qva In
Scholis Societatis Iesv communiter traditur annis quaternis

Continens Secvndam Secvndæ, & Tertiam Partem D. Thomæ

Esparza Arteida, Martin de
Lugduni, 1666

XIX. Vtrum præcesserit aliquod meritum Incarnationis quoad
circumstantias loci, temporis, & stirpis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94839)

ioris valoris, antequam eſſet beatus, quàm poſtea; cum tamen beatitudo ſit bonum ſummè æſtimabile à putà creatura. Gratia autem vnionis, & exiſtentia Chriſti eſt quid maius, quàm beatitudo putà creaturæ, quia Chriſtus eſt bonum vniuerſale, continens in ſe eminenter beatitudinem omnis, & cuiuſlibet creaturæ, tanquam principium beatitudinis omnium: & quia per beatitudinem putà creaturæ habetur ſummum bonum, quod eſt Deus, tantum intentionaliter, & in inadæquata imagine ſui; per vnionem verò hypſtaticam habetur realiter, & ſecundum ſe ipſum immediatè, quod eſt plus: Ergo exiſtentia Chriſti excedit proportionem omnis meriti putà creaturæ. Nul- lum ergò tale meritum præcedere potuit exiſtentiam Chriſti quoad ſubſtantiam.

Artic. 3. Quapropter Photinus ponens Chriſtum prius fuiſſe purum hominem, & per merita bonæ vitæ obtuliſſe, vt eſſet filius Dei, non ſolum errauit contra Euangelium Lucæ 1. 35. *Quod naſcetur ex te ſan- ctum, vocabitur filius Dei*: vnde conſtat nunquam habuiſſe illum hominem aliam hypſtaſim, quam diui- nam, & gratiam vnionis omni eius operatione fuiſſe priorem naturam, & non ſubſequentem, vt præmium; ſed etiam errauit præterea, quia merito puri hominis attribuit vim meritoriam maiorem, quàm quæ poſſit illi conuenire.

Ad 1. Auguſtinus in illum Pſalmum accipit quidem vnctionem pro aſſumptione humanitatis à Verbo; ſed particulam *propterea*, interpretatur, vt ſignifica- tiuum cauſæ finalis; quaſi dicat, in hunc finem vnxi te, vt diligeres iuſtitiam, odio haberes iniquitatem, vt id re ipſa præſtituſti. Alij verò, vt Athanaſius oratione 2. contra Arianos longè poſt medium, adſcribunt quidem particulam *propterea*, cauſalitatem meritoriam, ſed per vnctionem intelligunt vel declara- tionem filiationis Dei factam in Iordane; vel hilari- tatem conſcientiæ, vel regnum, & ſceptrum æquita- tis attributum poſt paſſionem. Quod etiam eſt probabile, & vtrovis modo euacuatur viſ testimoniij pro merito vnionis hypſtaticæ. Iam loci alterius ex Apocal. expoſitio communis eſt de acceptione per laudem, agnitionem, & celebritatem virtutis, diui- nitatis, & honoris, quæ ſubſecutæ ſunt ad paſſionem, ad quam certè ſubſecuta non eſt vnio humanitatis ad Verbum.

Ad 2. Antiqui Patres non petebant ſubſtantiam in- carnationis, quam ſcilicet ſciebant iam certiffimè eſſe futuram; ſed eius accelerationem. Vel ad modum pen- tentium manifeſtabant ſuum tanti boni deſiderium, quo illud merebantur de congruo, non congruitate im- petratoria, & cauſatiua, quod non ſecus repugnat reſpectu principij meriti, quàm meritum condignum, ſeu ſimpliciter, & propriè tale; ſed congruitate diſpoſitiua, quatenus congruum erat filium Dei dari deſideranti- bus, & toto affectu per multa ſecula in eum deſixiſſe. Verum quaſtio non eſt de hoc merito, quod tantum improprie, & ſecundum quid meritum eſt, nec tale dicitur, niſi cum addito diminuentè.

Ad 3. Negatur eſſe de ratione actus meritorij, vt mereatur omnia indifferenter, ſiue quibus præ- mium ei coëxiſtere non poteſt: Nam neque ſine Deo, & ipſo merente poteſt præmium obtineri, & tamen Deus, & merens ſub merito non cadunt. Sufficit ergo ſi mereatur, quidquid eſt ita neceſſarium, ſimul- que non habeat aliundè vires proximas ſufficientes, per quas ponatur à parte rei. Exiſtentia autem Chriſti non erat huiusmodi.

Ad 4. In cantu Eccleſiæ non ſumitur meritum ſecundum proprietatem, & rigorem ſcholasticum, quan- do dicitur de perfecto, abſoluto, & ſine addito. Sed dicitur in laudari ſignificatione pro merito congruo, & ſecundum quid tali, de quo dicitur infra.

Poteſt deinde admitti, quod ad præſens atti- net, B. Virginem propriè meruiſſe, vt ipſa potiùs eſſet mater Dei, ex ſuppoſitione, quòd Deus habi- turus eſſet matrem aſſumptà carne; ita vt hæc ipſa ſuppoſitio abſoluta non ſubeſſet merito B. Virginis: Hac enim ratione eximitur ex eius merito ſubſtantia incarnationis.

Ad 5. Oſtenſum eſt iam in ſecunda parte reſpon- ſionis ad quaſtionem, beatitudinem formalem eſſe bo- num longè minùs, quàm gratiam vnionis. Caſus au- tem ſeparationis inter vnionem hypſtaticam, & beatitudinem formalem eſt impoſſibilis; ſi tamen ad- mittatur, dicendum erit hominem Deum habere iure, & in radice, ſeu eminenter ſuam beatitudinem formalem ſimul cum beatitudine formali aliorum; at- que adeò habere bonum abſolutè maius, quàm ſit bea- titudo formalis. Quare comparatio beatitudinis cum alijs quibuſvis bonis concludit eius exceſſum, ſi bona alia, cum quibus comparatur, ſint bona purè creata, non verò ſi ſit ipſum increatum bonum.

Ad 6. Bona ſupernaturalia purè creata, conne- ctuntur quidem intrinſecè cum Chriſto Domino, ſed connexio eſt tanquam effectum cum ſuo principio. Vnde apparet nullam eſſe poſſe inter ea extrema proportionem in ratione meriti, & præmij: ſiqui- dem ratio præmij componi minimè poteſt, vt di- ctum eſt, cum ratione principij in eodem reſpectu actus meritorij. Sed neque ſi Deus daret alicui auxi- lia gratiæ independentèr à Chriſto, propterea poſſet eius exiſtentiam mereri propter exceſſum eius incom- parabilem ad præmium, quod eſt adæquatè compen- ſatiuum omnium meritorum putà creaturæ. De de- creto intentiuo, & executiuo, & ineptitudine præui- ſionis in illo ad inducendum iſtud præmium dicitur poſtea.

Ad 7. Meritum de congruo eſt meritum improprie, & ſecundum quid tale; nec ab authoribus vno, eodemque modo vniſormiter uſurpatur. Inter alias eius ſignificationes vna eſt, pro actu vtcunque diſpo- nente benè ad aliquid, necnon pro eo actu (quod ferè eſt idem) quo poteſt, qui illum elicit, habere ſpem maiorem, quòd ſibi potiùs, quàm alteri con- ferendum ſit aliquod bonum, ex ſuppoſitione, quod ſtatutum iam ſit, vt alicui conferatur. Atque vtroque hoc modo potuerunt antiqui Patres mereri exiſtentiam Chriſti Domini; niſi quod poſterior ea locutio de dando huic potiùs, quàm alteri, non ſatis conſonat bono vniuerſali reſpectu omnium, quale eſt Chriſtus Dominus. Cæterum meritum qualecunque inductiuum, & cauſatiuum exiſtentiæ Chriſti, ita vt quòd exiſtat, vel non exiſtat Chriſtus Dominus, dependeat ex eo, quòd præexiſtat, vel non præexiſtat tale meri- tum; hoc, inquam, negandum omnino eſt ob ea, quæ dicta ſunt in reſponſione ad quaſtionem. Qua diſtinctione, credo, componi inter ſe poſſunt cum S. Thoma plures etiam Authores latè diſputantes de merito congruo ſubſtantia incarnationis.

QVÆSTIO XIX.

Virum præceſſerit aliquod meritum Incarnatio- nis, quoad circumſtantias loci, tempo- ris, & ſpiritus?

VIdetur non præceſſiſſe. 1. Quia ſicut non poſſu- mus actibus naturalibus mereri etiam de con- gruo primam gratiam ſupernaturalem, quoad entita- tem; ita nec eius circumſtantias, vt maiorem inten- ſionem, vel accelerationem mereri poſſumus etiam de congruo. Ergo ſicut nullis meritis putà creaturæ, ſeu

seu condignis, seu congruis obtineri potuit existentia Christi quoad substantiam, ut dictum est; ita nec vlla eius circumstantia potuerunt obtineri. Patet consequentia, quia circumstantiae pertinentes ad existentiam Christi tantundem, ut minimum distant ab omni merito pure creato, quantum distant circumstantiae pertinentes ad existentiam doni supernaturalis pure creati ab omni merito pure naturali.

2. Christus Dominus venit eo tempore, quo fuit opportunissimum, ut veniret. Igitur antiqui Patres non potuerunt mereri de congruo accelerationem eius Adventus; alioqui, vel initio non fuisset praefixum à Deo tempus opportunissimum Incarnationi: vel Incarnatio, quoad hanc circumstantiam facta fuisset minus conuenienter. Quod dici non debet, ut patet ex Augustino tom. 4. qu. 83. ex nouo Testam. *Idcirco tunc venit quando debuit venire, voluntatis suae rationem secutus, non meritorum. Nam si merita perpendas, venire non debuit.*

3. Omnes ante Christum fideles habuerunt Gratiā ad merendum ex meritis Christi, non minus quam fideles Christo posteriores. Ergo Christus prauius est merens independentē à meritis antiquorum fidelium, & merita Christi fuere priora, quam merita illorum. At Christus sicut mereri non potuit, ita non potuit prauideri merens, nisi ut pendens à suis Progenitoribus, & existens in hoc loco, & tempore determinato; cum repugnet quemquam operari, & mereri, aut nondum positum extra omnes suas causas; aut nondum determinatum ad hunc locum, & hoc tempus. Ergo circumstantiae Stirpis, Locī, & Temporis fuere priores in prauiſione Dei, quam merita antiquorum, atque independentes ab iisdem, non minus quam substantia Incarnationis. Eadem argumentatione concluditur vice versa merita antiquorum fuisse priora in prauiſione Dei, quam istas circumstantias; atque ab iisdem independentia, si antiqui illas meruerunt. Repugnat verò mutua earundem rerum dependentia, & independentia, atque mutua prioritas praesertim in eodem genere, ut statutum est in Philosophia. Eiusdemque rei ratio specialis circa actus liberos reddita est qu. 9. de Virtut. Theolog.

4. Et augetur difficultas praecedens, utcumque quis comminisci possit, Christum, & eius merita prauideri prius indeterminata, quoad circumstantias Temporis, Locī, & Stirpis ex vi decreti diuini, quoad hanc, disunctiui, simulque determinati, quoad existentiam Christi, & meritum eius, quam ut determinata, quoad easdem circumstantias, atque ut prauiſas sub priori consideratione potuisse inducere meritorie gratiam, qua antiqui Patres mererentur talem earum circumstantiarum determinationem, quae ipsis esset specialiter favorabilis, & sic vitari mutua prioritatem in serie diuinarum cognitionum, & decretorum. Inquam utcumque haec, & his similia complura, quae libenter praetermittuntur, comminisci quis possit; Haec nihilominus tota dispositio rationis nostrae, & qualiscumque praecisionis euanesceat, cum ventum est ad realitatem obiectiuam, hoc est cum iam consideratur Christus eliciens actum, est actus, quo, vel quibus meruit auxilia Gratiae Patribus antiquis. Quia tunc pro priori naturae antequam mereatur, & velit inducere tale praemium, praesupponitur iam habens determinatam durationem, determinatum ubi, & stirpem determinatam. Nec potest nisi absurdissime, admitti Christum cogitantem de eliciendo opere meritorio, non aduertisse, pro priori naturae ubinam Gentium esset, quo saeculo viveret, quam matrem haberet, quos auos; atque de his expressè cogitasse, ut obtinendis per

suum meritum, nec tamen eam cogitationem peruenisse, usque ad indiuiduationes earum rerum, quas nemo est tam stultus, & hebes, qui non discernat in indiuiduo, quotiescumque illarum meminit, ut clare appareat miraculum fugi deforme, ac indecens hominem Deum, dum dicitur ipsum de talibus cogitasse pro aliquo priori absque vltima determinatione eorum usque adeo vnicuique manifestorum obiectorum. Ergo nullus relinquitur locus vitandae mutuae prioritatis ex parte Christi merentis reipsa à parte rei, utcumque ea vitari posset in scientia, ac Decretis diuinis. Verum neque in illis secundum se vitari ea potest; quia in Deo non datur multiplicitas virtualis intrinseca decretorum, & cognitionum, ut dictum est qu. 15.

5. Productio vniuscuiusque rei est indistincta ab eius duratione. Productionem autem Christi non potuerunt mereri antiqui Patres, ut constat ex quaest. praeced. Ergo neque circumstantiam temporis incarnationis mereri potuerunt. Eadem verò ratio esse videtur de circumstantia loci, & stirpis; quia de tribus istis circumstantiis sunt eadem ferè auctoritates; atque istae sunt totum fundamentum oppositae partis.

6. Beata Virgo neque de condigno mereri potuit, neque de congruo, ut esset Mater Christi. Ergo neque reliqui Sancti veteris testamenti mereri potuerunt siue de congruo, siue de condigno, ut essent Progenitores Christi; aut ut acceleraretur mysterium incarnationis, aut ut perficeretur in eorum patria determinatè. Patet consequentia. Quia testimonia scripturae quae fauent merito Virginis respectu maternitatis, sunt multò plura, ac urgentiora, quam quae fauent merito reliquorum respectu triplicis illius circumstantiae, ut videre licet ex ijs, quae communiter dicuntur à sanctis Patribus, ad illud praesertim Luc. 1. 45. *Beata quae credidisti quoniam perficientur, quae dicta sunt tibi à Domino.* Et ad illud ibid. vers. 48. *Quia respexit humilitatem ancilla suae: Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.* Exque alijs multis, quae diligenter colligunt, & expendant in praesenti Suar. & Vasq. Probatur antecedens, quia Beata Virgo, ante omnes actus suos meritorios, praeventa fuit cumulo Gratiae actualis, & habitualis usque adeo magnò, ut nulli alij mortalium aequalis vnquam contingerit ante omne suum meritum; ac proinde ille cumulus fuit proprius personae electae in Matrem Dei. Ergo non potuit per actus subsequentes mereri, ut eligeretur mater Dei.

Art. 1. Resp. Meritum est vox ambigua significationis, quia apud sacros Scriptores, necnon apud prophanos, & ex usu vulgari frequenter ponitur pro aptitudine, & dispositione, siue naturali, siue acquisita alicuius ad aliquod, siue praestandum munus, siue accipiendum beneficium. Et siquidem huiusmodi dispositio constituta sit per actus honestos, & exercitium virtutum congruens donis suscipiendis ab eliciente tales actus; tunc verò usu magis familiari; Meritum dicitur talis aptitudo, ac dispositio. Apud Scholasticos verò Doctores, meritum serè semper usurpatur pro actu, cui condignum, aut congruum est, ut rependatur aliquod praemium; ita ut istud ponatur à parte rei dependenter ab illo cum dependentia à priori, & vtriusque existentia habeat contingentiam indiuisam, ut sit vel non sit, fundatam in indifferentia elicientis actus meritorios, ut eos eliciat, vel non eliciat. Priori illo modo, Crux dicitur in cantu Ecclesiae, *Electa digno stipite, tam sancta membra tangere*: Et similiter dicitur, *Felix culpa, quae talem, ac tantum meruit habere Redemptorem*. Et in oratione B. Annae dicitur illi collata esse Gratia, *Ut Genitricis Vni-geniti Filij Dei mater effici mereretur*. Posterioris usur-

pationis meriti nulla opus est exempla adducere; sed solum est aduertendum, nec etiam apud Scholasticos Doctores eodem semper sensu meritum vniformiter vsurpari. Licet enim, vt plurimum vsurpetur propriè, vsurpatur tamen non admodum infrequenter, latiori significatione pro sola dispositione morali congruenti donis Dei, quæ subindè conferuntur merenti.

Art. 2. Quapropter dùm in materia præsentis occurrit, apud sanctos Patres vox hæc *meritum* aliæque illi æquivalentes, attribuendo earum significatum, vel Beatæ Virgini respectu Maternitatis, vel antiquis sanctis Patribus respectu circumstantiarum loci, temporis, ac stirpis; non idèd protinus trahenda sunt ea testimonia in significationem Scholasticam, maximè iuxta summam proprietatem, ac rigorem; Quia adducuntur in examen Theologicum rei, de qua loquuntur; nec vicè versa idèd sunt alienanda omninò eadem voces ab eadem significatione Scholastica; quia Scriptura, & sancti Patres extra scholas loquuntur; Neque contextus ipsorum Scholasticæ locutioni, quoad cætera congruit, sed consideranda sunt pro eruendo sensu legitimo, natura rei, de qua est sermo, & principia alia, quæ præsupponunt.

Art. 3. His autem consideratis, dicendum videtur, tum B. Virginem respectu Maternitatis Christi: Tum antiquos Patres respectu trium illarum circumstantiarum, habuisse Meritum dispositiuum propriè tale in ratione dispositionis moralis; & rursus Meritum impetratorium, causatiuum tantum secundum quid, & impropriè tale. Et quidem B. Virginem ea morum sanctitate, & feruore Charitatis præditam fuisse, qua congruebat præditam esse eam, quæ futura esse Mater Christi, dubitari minimè potest; siue considerentur testimonia eam in rem clarissima insinuata in postrema obiectione apud auctores locupletes, siue consideretur perfectio, & vniuersalis conditio Prouidentie Dei, disponentis media vnumquodque in suo ordine, cum iusta, & exacta correspondentia priorum, ac posteriorum. Posito autem in B. Virgine præcessisse dispositionem moralem, congruentem dignitati Matris Dei, negari non potest, quin præcesserit in eadem meritum eiusdem dignitatis, saltem de congruo, latè sumptum, & impropriè tale. Quia huiusmodi meritum nihil reipsa differt à dispositione morali congruente donis Dei, quæ conferuntur illa præexistente. Ob eadem ferè fundamenta, concedenda est similis dispositio, & meritum simile antiquis Patribus respectu trium, illarum circumstantiarum; quia de vtraque sunt similia testimonia, & est simile fundamentum ex parte prouidentie Dei.

Art. 4. Cæterum neutris concedendum esse meritum propriè tale inductiuum, & causatiuum sui termini; ita vt electio B. Virginis in Matrem Dei, aut electio loci, temporis, & progenitorum in quo, pro quo, & ex quibus natus est Christus, fuerit præmiu eorum meritorum, pendens ab eorum existentia, quoad existentiam, sui, & substans contingentia, vt daretur, vel non daretur cui suberant ex parte voluntatis creatæ eadem merita. Tale, inquam, meritum neque de condigno, neque de congruo admitendum esse, aut in B. Virgine, aut in antiquis sanctis Patribus efficaciter conuincunt rationes dubitandi, tertia, maximè verò quarta, & sexta.

Art. 5. Meruit igitur B. Virgo dignitatem matris Dei, merito dispositiuam; idest, talis fuit in exercitio virtutum omnium, qualis congruebat, & decebat vt esset, quæ futura erat Mater Dei: Meruit itidem merito de congruo latè, & impropriè sumpto, idest, tot, tales, & tam excellentes in omni virtutum genere actus præmisit, vt in eis adesset nouus

titulus, ob quem constitueretur Mater Christi, & intuitu cuius executioni mandaretur dignitas Maternitatis Christi iam antecedenter illi decreta ex voluntate Dei purè gratiosa, ac liberali respectu ipsius. Idem dicitur proportionè seruata de Patribus antiquis, respectu trium illarum circumstantiarum.

Ad. 1. Sæpe dictum est, & ex professo stabilitum fuit quæst. 6. Dona supernaturalia, purè creata habere connexionem intrinsecam cum existentia Christi, quam tamen nullo pacto habent merita vlla naturalia cum dono aliquo supernaturali, & ratio discriminis ibidem reddita est multiplex, & clara. Nulla igitur est ratio paritatis in præsentis, & possumt merita supernaturalia purè creata, habere rationem dispositionis, & meriti alicuius, saltem secundarij respectu circumstantiarum Incarnationis; licet nihil tale conuenire possit, meritis vllis naturalibus respectu vllius doni supernaturalis, vel quo ad substantiam, vel quod circumstantiam, vt est circumstantia formaliter doni supernaturalis.

Ad 2. Christus Dominus venit quando oportuit, opportunitate constata ex rerum omnium, & singularum statu, inter quas merita iustorum, ac præsertim B. Virginis non vltimum tenent locum apud Deum, eiusque prouidentiam. Augustinus licet videri possit loqui de merito comparatio Aduentus pro vno tempore, potius quàm pro alio; Agit tamen procudubio reipsa de merito absolute inducente debitum, hoc est de merito condigno, vt tunc veniret, quando venit. Et negat tale meritum adfuisse; quia aderant peccata, quibus debebatur, vt neque tunc, neque vnquam aliàs veniret. Quæ certè ratio concludit efficaciter aduersus meritum condignum, quod componi nequaquam potest cum demerito eiusdem rei. Nihil verò concludit aduersus meritum purè dispositiuum, solumque de congruo congruitate latè sumpta, quod videlicet componi potest cum demeritis, vtrumque magnis eiusdem rei, vt patet in attritione disponente ad iustificationem; inque alijs meritis peccatoris, vt conuertatur à Deo, & ad Deum.

Ad 3. & 4. Conceditur totum; quia solum impugnant meritum impetratorium propriè tale in ratione impetratorijs, respectu præmij habentis contingentiam; vt sit, vel non sit dependenter à voluntate merentis mota à Deo ad operandum propositione præmij obtinendi, si eliciat actus meritorios; sin minus non ponendi à parte rei; Quale meritum iam superius negatum est. Cæterum aduersus meritum dispositiuum, & de congruo late tale nihil probant eadem argumenta, vt patet. Huiusmodi enim meritum inducitur à Deo, quia vult inducere eius terminum; non verò idèd determinatur ad ponendum eundem terminum à parte rei, quia voluntas creata prius determinatur ad eliciendos actus taliter meritorios.

Ad 5. Idem effectus potest à diuersis causis pro eodem instanti, & loco procedere, quantum est ex se, & è conuerso pro diuersis instantibus, & locis potest pendere ab eadem causa. Vnde determinatio effectus ad tale instans, vel ad talem locum non est ex sua ratione determinatio ad talem causam vel è conuerso, sicut determinatio subiecti, vt sit album, aut nigrum, non est determinatio, vt sit dulce, aut amarum. Quia videlicet vniuersaliter sunt inter se distincta, quæ sunt inuicem separabilia, non solum logicè, sed realiter etiam, vt sunt in se à parte rei. Quare actio productiua rei, quæ est determinatio ad talem causam, vtque effectus sit simpliciter à parte rei, est distincta à duratione, & vlicatione, quæ sunt

sunt determinationes ad tempus, & locum. Igitur licet nullum dari potuerit meritum vllius rationis respectu Incarnationis quoad substantiam; non tamen inde conficitur, dari non potuisse respectu eiusdem quoad dictas circumstantias.

Ad 6. Consequentia est bona, & eius probatio est efficax, sed antecedentis probatio nihil conuincit, iuxta eum illius sensum; qui superius expostus est. Quod enim dona Gratiae collata Virgini ante omnes actus liberos ipsius, fuerint propria iam electae in Matrem Dei non tollit, quin actus deinde consequentes fuerint itidem proprii futurae Matris Dei; ideoque quod Mater Dei disposita fuerit partim donis Dei collatis nondum ipsa quidquam agente liberè, partim Dei donis eidem formaliter liberis; ideoque meritorii modo dicto.

QVÆSTIO XX.

Vtrum vnio Hypostatica sit modus realiter distinctus ab extremis?

Videtur non esse distinctus. 1. Quia Deus secundum se indifferens, vt velit, aut nolit vniri humanitati constituitur determinatè volens vniri per aliquid ab ipso Deo realiter indistinctum. Ergò similiter Verbum Diuinum secundum se indifferens, vt in tempore vnatur, & non vnatur humanitati, constituitur determinatè vnitum per aliquid realiter indistinctum ab ipso Verbo.

2. Duo aliqua extrema esse vnita, quæ ante vnita non erant, non significabat diuersam rem iisdem superadditam; sed solum quod extrema diuerso modo se habeant ad inuicem, nunc, quam prius. Ita vt alterum ab altero perficiatur, cum antea ab eodem non perficeretur. Ergò, vt Verbum, & humanitas inuicem copulerentur, non est opus entitate modali realiter ab vtriusque distincta; sed sufficit Verbum diuinum fungi modo, erga Humanitatem munere, quo antea nonungebatur, aliterque se habere, quam haberet antea respectu eiusdem, vniedo se per seipsum immediatè, sicut eam perficit immediatè per seipsum, & non mediatè communicando prius perfectionem entitati modali, ex qua deinde immediatè refundatur in humanitatem.

3. Quod est indifferens, vt sit dextrum, vel sinistrum, respectu alterius potest constitui determinatè, vel dextrum, vel sinistrum nulla facta reali additione, vel dextro, vel sinistro, vel vtrique. Ergò etiam indifferens, vt sit vnitum, vel non sit vnitum, potest ad alterutrum horum determinari nulla facta additione, aut deductione modi realiter distincti.

4. Si vnio hypostatica distingueretur à Verbo, & Humanitate esset accidens: Quidquid enim aduenit entibus in suo genere, & ordine perfectis, ac completis, est accidens: Sed vnio aduenit Verbo, quod est perfectissimum in omni genere, & humanitati, quæ est completa, & perfecta in genere, & ordine naturæ creatæ. Ergò vnio hypostatica est accidens; atque adeò est vnio accidentalis, quod est absurdum. Quia passim à sanctis Patribus, & Scholasticis vocatur vnio substantialis, & præterea inde sequeretur Christum Dominum esse quoddam totum accidentale; tale namque est totum, qualis est eius totalitas.

5. Si vnio hypostatica, esset modus ab extremis realiter distinctus, esset imperfectissima. De ratione namque modi est, vt sit accidens imperfectissimum, minimæque entitatis; vtque nec realitatem, nec nomen

rei absolutè habeat, mereturque; Vnio autem hypostatica ab omnibus tam sanctis Patribus, quam Doctoribus Scholasticis, agnoscitur maximæ perfectionis, admirabilis, & incomprehensibilis, diciturque superare perfectione omnes res alias creatas, omniaque dona, tam supernaturalia, quam naturalia. Ergò vnio hypostatica non est modus.

6. Si vnio hypostatica esset modus distinctus realiter à Verbo, esset producta à tota Trinitate; quia omnes effectus ad extra sunt communes toti Trinitati. Ergò tota Trinitas, & non solum Verbum diuinum assumpsisset Humanitatem. Quia illi conuenit assumere, cui conuenit esse causam vnionis ad extremum assumptum. Ideò enim non dicitur humanitas assumere Verbum; tamen illi vnatur: quia ipsa nec est vnio, nec principium vnionis. Solum autem Verbum, & non tota Trinitas dicitur assumens respectu humanitatis.

7. Non est maior ratio ponendi modum vnionis realiter distinctum, respectu vnus partis humanitatis, potius quam alterius. Quapropter ponendæ essent tot vniones inter se realiter distinctæ, quot sunt partes assumptæ, quæ est nimia vnionum multiplicatio ab iis etiam omnibus, & meritò negata, qui admittunt modum realiter distinctum. Ergò non est admittendus talis modus.

8. Vnio realiter distincta ab extremis vnitis est vera compositio vnitorum addens rationem talis, æqualiter respectu vtriusque extremi vniti; quia vtrumque æqualiter, eademque ratione afficit. Verbum autem Diuinum non est capax, quod veniat in compositione cum aliquo. Quia essentialiter est vltimò completum in se, & per se præcisè: cum componentia sint incompleta respectu compositi.

Art. 1. Resp. *Verbum caro factum est*, vt habetur Io. 1. Fieri autem caro non potuit, quin aliquid fieret, præter ea omnia quibus factis, nondum verificatur, Verbum carnem factum esse. Omnia autem alia præter modum vnionis fieri potuerunt, quin verificaretur, Verbum carnem factum esse. Humanitas namque ipsa, simul cum cæteris omnibus, quæ sunt illi connaturalia, necnon cum omnibus donis absolutis eidem conferibilibus, fieri potuit quin illi vniretur Verbum diuinum: Atque ideò, quin Verbum fieret caro. Humanitas enim quæ de facto assumpta est, est eiusdem rationis cum cæteris humanitatibus, quæ existunt absque defectu vllius rei sibi connaturalis, quin vniantur Verbo, eademque esset ratio de donis quibusuis supernaturalibus absolutis, quæ sunt illis conferabilia. Quandoquidem nullum ex illis est ex se vnitiuum cum Verbo. Ergò necesse est fateri, præter huiusmodi omnia, factum esse modum vnionis distinctum realiter ab extremis, ratione cuius verè, & propriè facti, verbum verè, & propriè dicatur factum Caro. Nec enim vox ista Euangelistæ expressiua tanti mysterij, & coniuncta cum vocibus cæteris retentis in significatione propria, alienanda facile est à significatione propria factionis propriè talis. Alienetur verò, necesse est si nihil propriè dicatur fieri, ratione cuius Verbum sit Caro, atque hoc necesse est, vt dicatur, si negetur modus vnionis realiter distinctus ab extremis, ideòque propriè factus.

Art. 2. Accedit notissimum principium. Quæ sunt realiter separabilia sunt realiter distincta; sed coexistentia Verbi Diuini, & humanitatis, quæ de facto assumpta est, est separabilis realiter ab vnione vtriusque. Ergò hæc vnio distinguitur realiter ab ea coexistentia. Idemque sit argumentum de omnibus aliis, quæ sunt necessariò coniuncta cum ea coexistentia. Maior propositio non indiget probatione; quia nihil notius esse potest, quam nihil separari realiter posse à seipso, atque adeò ab aliquo realiter identificato secum.

Et